

NAZIV PREDMETA		Kriptovalute					
Kod	DIT045	Godina studija	2.				
Nositelj/i predmeta	Nikola Grgić, dipl. ing., predavač	Bodovna vrijednost (ECTS)	6				
Suradnici	-	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	15		
Status predmeta	Izborni	Postotak primjene e-učenja	50%				
OPIS PREDMETA							
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje studenata s načinom na koji funkcioniraju kriptovalute • prepoznavanje sigurnosnih rizika kod korištenja i razvoja aplikacija vezanih za kriptovalute • teorijska i praktična priprema studenta za razvoj aplikacija za rad s kriptovalutama • shvaćanje društvenih i ekonomskih aspekata razvoja i šireg prihvaćanja kriptovaluta 						
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	<ul style="list-style-type: none"> • znanje programiranja u nekom od programskih jezika (Python, Java, C#, PHP, ili sl.) 						
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. definirati karakteristike i opisati specifičnosti važnijih kriptovaluta 2. razumjeti rad protokola Bitcoin 3. analizirati podatke s liste zapisa blockchain 4. napraviti transakciju na mreži Bitcoin i potpisati poruku privatnim ključem 5. izraditi aplikaciju koja koristi blockchain i komunicira s poslužiteljem Bitcoin Core 						
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Tjedan	Sati	Oblik nastave	Tema			
	1.	2	predavanja	Povijest novca. Razvoj kriptovaluta. Problem bizantskog generala. Dokaz rada. Lanac zapisa blockchain. Prvi blok (Genesis block).			
		2	vježbe	Analiziranje podataka na lancu zapisa blockchain.			

	2.	2	predavanja	Protokol Bitcoin: hash funkcije, Merkle tree, potpisi. Struktura poruke i tipovi poruka.
		1	seminar	Podjela tema seminarskih radova i projektnih zadataka.
		2	vježbe	Bitcoin privatni i javni ključ. Adrese. Program vanitygen.
	3.	2	predavanja	Standardna implementacija protokola Bitcoin (Bitcoin Core). Parametri standardne implementacije.
		1	seminar	Predstavljanje tema seminarskih radova. Diskusija.
		2	vježbe	Rad u naredbenom retku programa Bitcoin Core.
	4.	2	predavanja	API sučelje na poslužitelju Bitcoin Core. RPC pozivi.
		2	vježbe	Pokretanje programa Bitcoin Core u poslužiteljskom načinu rada. Bitcoin Core API. Programiranje RPC poziva prema sučelju Bitcoin Core poslužitelja.
	5.	2	predavanja	Bitcoin transakcije. Cijena transakcije i red čekanja (mempool). Natjecanje za prostor u bloku i troškovi rada mreže.
		2	seminar	Analiza projektnih zadataka.
	6.	2	predavanja	Kriptografski algoritmi u protokolu Bitcoin. Kriptografija javnog ključa. Potpisivanje poruka privatnim ključem. Provjera poruke i potpisa.
		2	seminar	Planiranje i oblikovanje projekata.
	7.	2	predavanja	Rudarenje. Algoritmi za prilagođavanje težine rudarenja. Rudarenje na GPU jedinicama. ASIC uređaji.
		2	seminar	Odabir i analiza API poziva potrebnih za izradu projekata.
	8.	2	predavanja	Sigurnosni model Bitcoina.
		2	vježbe	Priprema i slanje transakcije na mrežu Bitcoin. Analiza iznosa naknade potrebne za uspješno

			izvršavanje transakcije. Potpisivanje poruke privatnim ključem.
9.	2	predavanja	Bitcoin čvorovi s cjelovitom povijesti transakcija (full nodes). Slabosti laganih Bitcoin klijenata.
	2	vježbe	Lagani klijenti. Odabir klijenta prema zadanim razinama sigurnosti.
10.	2	predavanja	Novčanik s privatnim ključevima: standardni i deterministički novčanik. Papirnati i hardverski novčanik. Čuvanje novčanika. Potpisivanje transakcija u sigurnom okruženju.
	2	vježbe	Deterministički novčanik. BIP 39 seed generator. Sigurnosna pohrana i povrat novčanika.
11.	2	predavanja	Ostale kriptovalute (altcoini). Važniji predstavnici ostalih kriptovaluta. Proof of stake (POS) algoritmi.
	1	vježbe	Instalacija i korištenje softverskih klijenata drugih kriptovaluta.
	1	seminar	Obrane seminarskih radova. Diskusija.
12.	2	predavanja	Mikroplaćanje na internetu. Prijedlozi za promjenu veličine bloka u mreži Bitcoin. Protokoli drugog sloja. Segwit, Lightning network. Dijeljenja mreže (forks).
	1	seminar	Obrane seminarskih radova. Diskusija.
13.	2	predavanja	Prijedlozi za unaprjeđenje protokola Bitcoin (BIP).
	1	seminar	Obrane seminarskih radova. Diskusija.
14.	2	predavanja	Alternativni načini korištenja lanca zapisa blockchain: pametni ugovori, obojane transakcije.
	2	seminar	Predstavljanje i obrana projekata.
15.	2	predavanja	Društveni i ekonomski i aspekti razvoja i prihvaćanja kriptovaluta.
	2	seminar	Predstavljanje i obrana projekata.
☒ predavanja			☐ samostalni zadaci

Vrste izvođenja nastave:	☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☒ mješovito e-učenje	☐ multimedija ☒ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ projekt																			
Obveze studenata	<ul style="list-style-type: none"> • obavljanje svih propisanih laboratorijskih vježbi • uspješna izrada i obrana seminarskog rada • uspješna izrada i obrana projekta • nazočnost na predavanjima u iznosu od najmanje 70% predviđene satnice (za izvanredne studente 50%) 																				
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave	2	Istraživanje	0,5	Konzultacije i završni ispit	0,1															
	Eksperimentalni rad		Referat		Samostalno učenje	0,5															
	Projekt	2,4	Seminarški rad	0,5																	
	Kolokviji		Usmeni ispit																		
	Pismeni ispit		Praktični rad																		
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="background-color: #cccccc;">KONTINUIRANA PROCJENA</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;">Pokazatelji kontinuirane provjere</th> <th style="width: 20%;">Uspješnost A_i (%)</th> <th style="width: 20%;">Udjel u ocjeni k_i (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Seminarški rad</i></td> <td>10 – 100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td><i>Nazočnost i aktivnost na predavanjima</i></td> <td>70 – 100</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td><i>Nazočnost i aktivnost na laboratorijskim vježbama</i></td> <td>70 – 100</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>						KONTINUIRANA PROCJENA			Pokazatelji kontinuirane provjere	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)	<i>Seminarški rad</i>	10 – 100	100	<i>Nazočnost i aktivnost na predavanjima</i>	70 – 100	0	<i>Nazočnost i aktivnost na laboratorijskim vježbama</i>	70 – 100	0
KONTINUIRANA PROCJENA																					
Pokazatelji kontinuirane provjere	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)																			
<i>Seminarški rad</i>	10 – 100	100																			
<i>Nazočnost i aktivnost na predavanjima</i>	70 – 100	0																			
<i>Nazočnost i aktivnost na laboratorijskim vježbama</i>	70 – 100	0																			

ZAVRŠNA PROCJENA

Pokazatelji provjere - završni ispit (prvi i drugi ispitni termin)	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
<i>Projekt</i>	20 – 100	50
<i>Ispit (na računalu ili pisano)</i>	40 – 100	30
<i>Ispit (usmeni)</i>	100	0
<i>Prethodne aktivnosti (uključuju sve pokazatelje kontinuirane provjere)</i>	10 – 100	20
Pokazatelji provjere - popravni ispit (treći i četvrti ispitni termin)	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
<i>Projekt</i>	20 – 100	50
<i>Ispit (na računalu ili pisano)</i>	45 – 100	30
<i>Ispit (usmeni)</i>	100	0
<i>Prethodne aktivnosti (uključuju sve pokazatelje kontinuirane provjere)</i>	10 – 100	20

Općenito se ocjena na završnom i popravnom ispitu (u postotcima) formira temeljem svih pokazatelja koji opisuju razinu studentskih aktivnosti prema relaciji:

$$Ocjena (\%) = \sum_{i=1}^N k_i A_i$$

k_i - težinski koeficijent za pojedinu aktivnost,
 A_i - postotni uspjeh postignut za pojedinu aktivnost,
 N - ukupan broj aktivnosti.

ODNOS POLUČENOG USPJEHA I PRIPADNE OCJENE

Postotak	Kriterij	Ocjena
od 50% do 61%	<i>zadovoljava minimalne kriterije</i>	dovoljan (2)
od 62% do 74%	<i>prosječan uspjeh s primjetnim nedostacima</i>	dobar (3)
od 75% do 87%	<i>iznadprosječan uspjeh s ponekom greškom</i>	vrlo dobar (4)
od 88% do 100%	<i>izniman uspjeh</i>	izvrstan (5)

	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Nakamoto, S.: „ <i>A Peer-to-Peer Electronic Cash System</i> “, 2008.		www.bitcoin.org
	Nastavni materijali s predavanja		Moodle
Dopunska literatura	Antonopoulos, A. M., „ <i>Mastering Bitcoin: Programming the Open Blockchain</i> “, O'Reilly Media, 2014.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - evidencija pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik). - ažuriranje detaljnih izvedbenih planova nastave - DIP (nastavnik). - nadzor izvođenja nastave (zamjenik pročelnika Odjela za nastavu, pročelnici odsjeka). - kontinuirana provjera kvalitete svih parametara nastavnog procesa u skladu s akcijskim planovima (pomoćnik pročelnika Odjela za kvalitetu). - semestralno provođenje studentske ankete sukladno „Pravilniku o postupku studentskog vrednovanja nastavnog rada na sveučilištu u Splitu“ (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete). 		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	DIP-ovi predmeta nalaze se unutar sustava za podršku nastavi (Moodle) i dostupni su studentima i nastavnicima Odjela. Skraćeni izvedbeni programi - IP (hrvatska i engleska inačica) su u cilju javnosti informiranja izravno dostupni na web stranicama Odjela.		